

Asia: VN/20323/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muutoksista sote-uudistuksesta johtuen (Sote100)

Valitkaa jompikumpi alla olevista vaihtoehdoista

Lausunnonantajalla on lausuttavaa esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Laki mielenterveyslain muuttamisesta:

Mielenterveyslain 23 a§:n tekstin mukaan 12a §:ssä tarkoitetun ulkopuolisen lääkärin on oltava virkasuhteessa hyvinvointialueeseen.

Kommentti: Esitys on tältä osin epäselvä. Ulkopuolisen lääkärin vaatimus ei ole selvä. Voiko saman työnantajan (hyvinvointialueen lääkäri) olla ulkopuolinen?

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta:

Yleiskommentti lakiluonnokseen: Pirkanmaalla erityishuoltopiirin kuntayhtymä on purettu vuoden 2009 alusta. Vaativat erityishuollon palvelut ovat organisoituna Pirkanmaan sairaanhoitopiirin yhteyteen ja kehitysvammaisen avohuollon palvelut hajautettuna kuntiin. Tässä toimintaympäristössä erityishuoltopiirijakoon ja hallintoon liittyvän sääntelyn poistamista pidetään perusteltuna.

31 §

Erytishuollon antamisesta ja lopettamisesta päättää hyvinvointialueen monijäseninen toimielin, jollei hyvinvointialueen hallintosäännössä toisin määrätä.

Ehdotus sisällön korjaamisesta: ...tai hyvinvointialueen tehtävään määritelty viranhaltija.

Ehdotuksen perustelu: Vammaispalvelulain mukaiset yksilöpäätökset tehdään viranhaltijapäätöksinä. Myös erityishuollon päätökset on perusteltua pääsääntöisesti tehdä viranhaltijapäätöksinä tahdosta riippumattoman erityishuollon päätöksiä lukuun ottamatta. Erytishuoltolaki on viimesijainen laki ja asiakkaan palvelukokonaisuudesta arvioiminen ja siitä päättäminen tulee pitää keskitettynä yhdelle taholle.

34 §

Erytishuollon yksilölliseksi toteuttamiseksi hyvinvointialueen monijäsenisen toimielimen tai sen määräämissä rajoissa toimintayksikön vastaavan johtajan tulee hyväksyä erityishuolto-ohjelma.

Ehdotus sisällön korjaamisesta: ... hyvinvointialueen hallintosäännössä tehtävään määritellyn viranhaltijan...

Ehdotuksen perustelut: Ehdotettu määritelmä voi sisältää sekä vammaispalvelun sosiaalityöntekijän että toimintayksikön vastaavan johtajan. Kehitysvammaisen kuntalaisen yksilöpäätökset on tarkoituksenmukaista pääsääntöisesti tehdä vammaispalvelujen sosiaalityöntekijöiden toimesta. Toimintayksikön vastaavat johtajat tekevät asiakkaan itsemääräämisoikeuteen liittyviä päätöksiä.

Ohjelma on mahdollisuuksien mukaan laadittava yhteistyössä henkilön itsensä ja hänen laillisen edustajansa tai sosiaalihuollon asiakaslain 9§:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa henkilön laillisen edustajan taikka hänen palvelujensa suunnitteluun tai toteuttamiseen osallistuvan omaisensa tai muun läheisensä sekä monijäsenisen toimielimen kanssa.

Kommentti: Pykäläluonnos edellyttää nykymuodossaan hyvinvointialueen monijäsenistä toimielintä tekemään yhteistyötä itsensä kanssa?

Ehdotus sisällön korjaamisesta: ...muun sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tai viranhaltijan kanssa.

Ehdotuksen perustelut: Kehitysvammaisen asiakkaan tarvitsemasta palvelukokonaisuudesta päätettäessä on ensiarvoisen tärkeää, että vammaispalvelujen lisäksi myös muut mahdolliset sosiaalihuollon palvelu (esim. lastensuojelu) sovitetaan yhteen erityishuolto-ohjelman kanssa.

Ranta Elina
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri - Hallintojohtaja Vuokko Ylinen,
vuokko.ylinen@pshp.fi